

||| månadens epiztel

Epizteln redogör den här gången bland annat för tuberkulosmisstanke rörande en hund, utrednings-

arbetet för att utesluta infektiös anemi hos en häst och om en kommande revision från EUs Food and Veterinary Office. Texten är sammansatt av Mikael Propst, SVA och Karin Sannerud, Jordbruksverket.

RABIESMISSTANKE HOS RÄV

En orädd räv i Årjängstrakten gav upphov till rabiesmisstanke. SVA kontaktades av en jägare efter att han skjutit räven, som observerats under en tvåveckorsperiod med konstigt beteende och bland annat varit orädd för människor, hundar och bilar.

På grund av den långa anamnesen utan progredierande sjukdom avfärdades först misstanken, för att åter väckas då histologisk undersökning av hjärnan påvisat encefalit. Rabiesundersökningen utföll dock med negativt resultat och misstanken kunde avfärdas.

TB-MISSTANKE FÖR DVÄRGSCHNAUZER

En dvärgschnauzer kom in till Universitetsdjursjukhuset på Ultuna med generell lymfknuteförstoring, feber, anemi och kraftigt nedsatt allmäntillstånd. Aspirat togs från två av lymfknutorna och dessa undersöktes vid Klinisk kemiska laboratoriet på SLU där man konstaterade att det fanns syrafasta stavar i båda lymfknutorna och misstanke om tuberkulos uppstod. Veterinären tog kontakt med SVA och Jordbruksverket och diskuterade vidare hantering och provtagning. Djurägaren tillfrågades också om hundens bakgrund och om den varit i kontakt med tuberkulossjuka människor, men det fanns inga sådana uppgifter.

Eftersom hunden var mycket dålig beslutade

djurägaren att avliva den dagen därpå. Hunden obducerades vid SVA. Bakteriecodning för att avgöra vilken typ av mykobakterier det rör sig om är påbörjad och pågår i skrivande stund fortfarande.

Infektion med *Mycobacterium tuberculosis* eller *Mycobacterium bovis* (som båda kan orsaka tuberkulos hos människa) är ovanlig hos hund. Flera fall finns dock beskrivna där hundar smittats av tuberkulossjuka djurägare och även där de smittats efter nära kontakt med smittade vilda djur. I en studie från Sydafrika, där tuberkulos hos människa är vanligt, påvisades *Mycobacterium tuberculosis* hos ett antal undersökta gatuhundar. Vid misstanke om tuberkulos hos hund är det därför viktigt att fråga om djuret varit i kontakt med någon som är tuberkulossjuk, om hunden varit utomlands och i så fall om den varit i riskmiljöer eller i kontakt med vilt. I litteraturen finns ett antal fall av infektion med *Mycobacterium avium* (som inte är en epizootisjukdom) beskrivet hos just dvärgschnauzer med misstänkt koppling till en genetisk defekt.

MISSTÄNKT SMITTAD HÄST – INFEKTIÖS ANEMI

Sedan mitten av 2012 har nio fall av infektiös anemi hos häst (EIA) upptäckts i Tyskland. Detta omfattar områdena Nordrhein-West-

■ ■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■ ■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, dvs utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

Ovanligt många människor i södra Sverige har insjuknat i papegojsjuka.

FOTO: LISA HANSSON

falen och Rheinland-Pfalz. Samtliga fall har orsakats av blodtransfusion från en häst som uppstallats på en klinik i Nordrhein-Westfalen eller genom kontakt med hästar som fått en sådan transfusion. Blodgivarhästen har haft många kontakter med andra hästar. Dessa kontakter kan ha skett i samband med behandlingar under klinikvistelse men även genom insekter som kan vara möjliga vektorer. Den smittvägen har inte kunnat uteslutas säkert.

För att avgöra hur sjukdomen kan ha spridit sig har ytterligare epidemiologiska undersökningar genomförts. Jordbruksverket har kontaktats av den motsvarande tyska myndigheten Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Verbraucherschutz (BMELV), vilka har meddelat att en svensk häst vistats på kliniken samtidigt med den smittade hästen, och därefter återförts till Sverige. Efter ett omfattande arbete kunde den nuvarande ägaren spåras främst tack vare registrering av hästens tävlingsresultat och därmed identifiering av ryttaren, vilken i det här fallet visade sig vara densamme som ägaren. Blodprov har tagits på hästen och genom analys med Coggins test har inga antikroppar påvisats mot det aktuella smittämnet. Misstanke om sjukdom är därför avskrivet och den tyska myndigheten underlättad. Fortsatt klinisk bevakning av den aktuella hästens hälsostatus anses inte nödvändig.

PAPEGOJSJUKA

Ovanligt många människor i södra Sverige har insjuknat i papegojsjuka. Flera av de insjuknade har hanterat fågelbord eller haft kontakt med avföring från vilda fåglar. Hittills i år har 20 fall rapporterats i Sverige jämfört med mellan fem och tio fall per år normalt.

Papegojsjuka (ornitos, psittakos) är en sjukdom som kan smitta mellan djur och människa. Fåglar utgör den främsta reservoaren för smittämnet *Chlamydophila psittaci*. Smittämnet kan spridas till människa via avföring eller sekret från smittade fåglar. För mer information, se Smittskyddsinstitutets webbplats www.smittskyddsinstitutet.se.

FVO-REVISION OM BEREDSKAP

Under oktober 2013 kommer EUs Food and Veterinary Office (FVO) att genomföra en revision av Sveriges beredskap vid utbrott av smittsamma djursjukdomar, inklusive avlivning och slakt i samband med utbrott. Revisionsgruppen kommer under två veckor sannolikt att besöka bland annat myndigheter, slakterier, laboratorier, veterinärstationer och gårdar. Veterinärer på flera platser kommer därför att kunna bli berörda av revisionen, och kommer att kontaktas efter sommaren alltefter FVOs önskemål. FVO har dock rätt att även göra besök utöver de schemalagda. ■